

EU-ohjelmakauden 2021-2027 valmistelutilanne

206/00.01.05/2019

MH § 221

EU:n tulevan ohjelmakauden valmistelussa ajankohtaisia ovat EU:n Elpymis- ja palautumistukivälineen (Recovery and Resilience Fund, RRF) kansallinen valmistelu (Suomen kestävä kasvun ohjelma), nykyistä rakennerahasto-ohjelmaa täydentävän REACT-EU –rahoituksen, EU:n rakennerahasto-ohjelman sekä EU:n yhteisen maaseutupolitiikan (Common Agricultural Policy, CAP) maaseuturahaston valmistelut. Näiden lisäksi valmistellaan yhdeksi toimintalinjaksi rakennerahasto-ohjelmaan, mutta omana rahastonaan, tulevaa EU:n oikeudenmukaisen siirtymän ohjelmaa (Just Transition Fund, JTF) alueellisesti ja kansallisesti.

Maakuntajohtaja antaa kokoukselle yleiskatsauksen em. ohjelmien valmistelujen etenemisestä sekä rakennerahasto-ohjelman valmistelusta.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 - Suomen rakennerahasto-ohjelman valmistelu on edennyt työ- ja elinkeinoministeriön ja sen asettaman Koheesio 2021+ -työryhmän ohjauksessa. Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Etelä- ja Länsi-Suomen alueelliset valmisteluryhmät ovat työstäneet ohjelman sisältöä ja antaneet palautetta rakennerahasto-ohjelmaluonnoksiin ministeriön antamien aikataulujen mukaisesti. Ohjelmaan kaavailtujen valtakunnallisten teemojen valmistelut, erityistavoitteiden rahoitussuhteiden, indikaattoreiden ja tukitoimiluokkien painotusten määrittelyt ovat parhaillaan menossa samoin ohjelman hallintoon liittyvän asetuksen viimeistely. Harvaan asutun alueen erityistoimet (NSPA ITI) tullaan vielä tarkentamaan ohjelmaan erityistavoitteittain sekä EAKR että ESR –rahoituksen suhteen.

Suomi on saamassa EU:n rakennerahastoista (EAKR, ESR) ja Oikeudenmukaisen siirtymän rahoitusta kaikkiaan 1,85 mrd € seitsenvuotisella ohjelmakaudella. Rahoituksen alueellisen kohdentamisen linjaukset ovat toistaiseksi tekemättä.

Ohjelmaluonnokset toimintalinjat ja erityistavoitteet ovat:

TL 1. Innovatiivinen Suomi

- Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen (ET 1.1)
- Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja jul-

kishallinnon hyväksi (ET 1.2)

- Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen (ET 1.3)

TL 2. Hiilineutraali Suomi (30 % EAKR-varoista)

- Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen (ET 2.1.)

- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen (ET 2.4)

- Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen (ET 2.6.)

TL 3. Saavutettavampi Suomi (vain Itä- ja Pohjois-Suomessa, sis. pienimuotoiset infrat, ei laajakaistarakentamista)

- Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen (ET 3.3)

TL X. Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF, valmistelu menossa ja tullaan liittämään ohjelmaan myöhemmin)

TL 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

- Polkuja töihin (ET 4.1.1)

- Uutta osaamista työelämään (ET 4.1.6)

- Yhdenvertaiseen osallisuuteen (ET 4.1.7.)

TL 5. Lapset mukaan ottava Suomi (5 % ESR-varoista)

- Eväitä elämään (ET 4.1.10)

Työ- ja elinkeinoministeriön tavoitteena on ollut järjestää ohjelma-
luonnoksen ja sitä koskevan ympäristöselostuksen julkinen kuulemi-
nen jo marraskuussa, mutta kuuleminen on siirtynyt joulukuulle. Ko-
heesioryhmän on määrä käsitellä ohjelma 17.12.2020 ja ministe-
riön tavoitteena on jättää Suomen ohjelma komission ennakkotar-
kasteluun joulukuussa. Ohjelma tullaan lähettämään komissi-
oon siten, että sitä täydennetään myöhemmin Oikeudenmukaisen
siirtymän rahastoa (JTF) koskevalla toimintalinjalla. JTF-rahoituksen
edellytyksenä olevien alueellisten suunnitelmien laatiminen on aloi-
tettu jo useissa maakunnissa.

Tavoitteena on ollut, että ohjelman toimeenpano käynnistyisi touko-
kuussa 2021, mutta ohjelman toteutuksen aloitus myöhästynee
suunnitellusta. Oikeudenmukaisen siirtymän ohjelman valmisteluun
maakuntien tueksi palkatut konsultit ovat aloittaneet työnsä ja koko-
ustaneet alueellisten toimijoiden kanssa. JTF:n toteuttamisen aloi-
tuksen on arvioitu siirtyvän syksyille 2021.

Lisätietoja asiasta antavat maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044
797 0197 ja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804
tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi sekä alue-
kehityspäällikkö Paula Karppinen, puh. 044 710 0867 tai sähköpos-
titse osoitteella paula.a.karppinen(at)kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää merkitä saadun katsauksen tiedoksi.

Maakuntahallitus valtuuttaa liiton viraston antamaan maakunnan lausunnon rakennerahasto-ohjelmaluonnoksesta, mikäli sitä ei lausuntoaikataulun puitteissa voida antaa seuraavassa maakuntahallituksen kokouksessa.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
